

ΛΕΞΙΚΑ

Κριτήρια παρουσίασης και αξιολόγησης

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	ΚΑΟΥΦΜΑΝ, Γαλλοελληνικό λεξικό.
Εκδότης	Βιβλιοπωλείο Κάουφμαν
Τόπος έκδοσης	
Αριθμός τόμων	I
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1995
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)	
Επιστημονικός υπεύθυνος	Colette LUST, Dimitris PANTELODIMOS
Επιμελητής	
Συντάκτες	
Θεωρητές/αναθεωρητές	
Αριθμός ISBN	Ελλάδα : 960-7256-21-2 Γαλλία : 978-2218-79090-4

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Σκληρό ✓	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Δεμένο ✓	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη διευκόλυνση της ανεύρεσης των λημμάτων	NAI	OXI ✓
Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	NAI ✓	OXI

Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	NAI √	OXI
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	NAI	OXI √
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	NAI √	OXI
Αριθμός σελίδων	XVI (πρόλογος, πίνακες) + 1380 αριθμημένες σελίδες	
Ύψος, πλάτος, πάχος του βιβλίου	213 × 140 × 69 εκ.	
Πρόλογος		
Ύπαρξη προλόγου	NAI √	OXI
Μικρός πρόλογος	NAI √	OXI
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	NAI √	OXI
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI √	OXI
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	NAI	OXI √
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	NAI √ - ελληνόφωνους - αλλόφωνους - ελληνόφωνους και αλλόφωνους √	OXI
το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	NAI √ - αρχάριο √ - μέσο √ - προχωρημένο √	OXI
την ηλικία των χρηστών	NAI Ποια είναι;	OXI √
τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των λημμάτων	NAI √ Το λεξικό ‘περιέλαβε το λεγόμενο βασικό λεξιλόγιο του σύγχρονου γραπτού και προφορικού λόγου, το λεξιλόγιο του επίσημου ύφους γραπτού λόγου, την οικείου ύφους καθομιλουμένη και τις συνήθεις ιδιωματικές φράσεις’. Επίσης γενικευμένους όρους της αργκό, της επιστήμης και της τεχνολογίας.	OXI Δεν αναφέρονται συγκεκριμένα οι πηγές

τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
τον αριθμό των λημμάτων	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	ΝΑΙ ✓ Ποιες; Οι συγγραφείς του λεξικού εκφράζουν τις ευχαριστίες τους προς όλους όσους συμμετείχαν στη δημιουργία του λεξικού: το διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου της Λυών (Βασιλική και Pierre Coanoux), τους συνεργάτες Γιώργο Δεληγιάννη, Σωκράτη Ζερβό, τους συναδέλφους Μαρία και Γιώργο Φρέρη, όλους τους φοιτητές που συνέβαλαν στο έργο, τον Άρη Αλεξάκη που έκανε την τελική ανάγνωση του κειμένου	ΟΧΙ
άλλα στοιχεία μακροδομής		
Ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη λημματογράφηση	Βλ. παρακάτω	
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	Βλ. παρακάτω	
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ

επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε πλαίσια)	NAI	OXI ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	NAI	OXI ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	NAI	OXI ✓
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή	NAI ✓	OXI
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	NAI	OXI ✓
ενημέρωση της μακροδομής για τα εξής:		
σύγχρονη μορφή της γλώσσας.	<p>NAI</p> <p>Μεγάλη ενημέρωση</p> <p>Μέτρια ενημέρωση ✓</p> <p>Λέξεις που, με βάση το λεξικό Le Nouveau Petit Robert, 1993, ISBN 2-85036-226-3, εμφανίζονται στη γαλλική μετά το 1950:</p> <p>tabloïd, tee-shirt/ t-shirt, télécabine / télébenne, télédiffuser, télédiffusion, télé-enseignement, téléfilm, télexer, tergal, T.G.V., thalidomide, thermonucléaire, thésard, tie-break, tiédasse, tilt, tirailerie, tire-fesses, toasteur, tour-opérateur, tracter, transistor, transistorisé, transplant, transsexualisme, transsexuel, traveller's chèque, travelo, travestisme, trial, tribo-électrique, tridimensionnel, turbotrain, T.V.A., twist, twister</p>	OXI
παλιές λέξεις.	<p>NAI</p> <p>Μεγάλη ενημέρωση</p> <p>Μέτρια ενημέρωση ✓</p> <p><u>Δηλώνονται ως παλιές (vx.: vieux):</u> tavernier, la gent trotte-menu</p>	OXI

	<p>(υποταγμένο στο λήμμα <i>trotter</i>), troupiér</p> <p><u>Δε δηλώνονται ως παλιές</u> (η κατάταξη γίνεται με βάση το λεξικό Robert όπου οι παρακάτω λέξεις, και ιδιαιτέρως η σημασία τους εκείνη που καταγράφεται στο λεξικό Κάουφμαν, χαρακτηρίζονται ως παλιές): tachisme, talent (καταγράφεται και η παλιά σημασία της λέξης ‘τάλαντο’), talus, tandem, taverne, tilbury, toise (επιμέρους σημασία), tourne-disque, trinquet, tripotée (επιμέρους σημασία), tub, turbin, turbiner</p>	
<p>Ελληνικά ζεύγη λέξεων λόγιας – λαϊκής προέλευσης. Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: δίκτυο – δίχτυ ιχθυοπωλείο – ψαράδικο</p> <p>Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>poissonnerie: ιχθυοπωλείο, ψαράδικο</p>	<p>ΟΧΙ</p> <p>filet: δίχτυ, απόχη, φιλέ</p> <p>Δεν επισημαίνεται ✓</p>
<p>επιρρήματα με διπλή κατάληξη Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: <i>απλά – απλώς,</i> <i>άμεσα – αμέσως</i></p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>simplement : απλά, απλώς</p> <p>immédiatement: αμέσως</p>	<p>ΟΧΙ ✓</p>
<p>ζεύγη γαλλικών και ξένων λέξεων (Σε παρένθεση δηλώνεται η ξένη λέξη - όπως ακριβώς δηλώνεται στο λεξικό Robert - από την οποία προήλθε η αντίστοιχη γαλλική. Η προέλευση των γαλλικών λέξεων μπορεί να είναι αγγλική), αγγλ.-</p>	<p>ΝΑΙ ✓ (Λόγω της πληθώρας των λημμάτων, καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabac (ισπαν. <i>tabaco</i>), tabloïd (αγγλ.), tabou (αγγλ. <i>taboo</i>), taffetas (ιταλ. <i>taffeta</i>), taïga (ρωσ.), talc (αραβ. <i>talq</i>), talisman (αραβ. <i>tilsam</i>), talkie-walkie (αγγλ.-</p>	<p>ΟΧΙ</p>

αμερικ.(αγγλοαμερικανική), αραβ(ική), γερμ(ανική), εβρ(αϊκή), ελλην(ική), ιαπων(ική), ισπαν(ική), ιταλ(ική), κινεζ(ική), πορτογ(αλική), ρωσ(ική), σανσκρ(ιτική)	αμερικ.), talmud (εβρ.), tandem (αγγλ.), tango (ισπαν.-αμερικ.), tank (αγγλ.), taoïsme (από το κινεζ. <i>tao</i>), tapioca (πορτογ.), tapis (ελλην. <i>tapétion</i> , υποκοριστικό του <i>tapês, êtos</i>), tare (ιταλ. <i>tara</i>), tarentelle (ιταλ. <i>tarantella</i>), tarentule (ιταλ. <i>tarantola</i>), tarif (ιταλ. <i>tariffa</i>), tarlatane (πορτογ. <i>tarlatana</i>), tarot / tarots (ιταλ. <i>tarocco</i>), tarse (ελλην. <i>tarsos</i>), tartufe (ιταλ. <i>tartufo</i>), tasse (αραβ. <i>tâssa</i>), taxidermie (<i>taxi-</i> , ελλην. <i>taxis</i> + ελλην. <i>-derma</i>), taxiphone (<i>taxi-</i> , ελλην. βλ. παραπάνω + (<i>élé</i>) <i>phone</i> , ελλην. <i>phônê</i>), taylorisme (αγγλ. αμερικ. <i>taylorism</i>)	
κύρια ονόματα. Παρατίθενται;	NAI √ (κυρίως εθνικά) Tahitien, -ienne, Tanzanien, -ienne, Tchadien, -ienne, Tchécoslovaque, Tchèque, Teuton, -onne, Thaïlandais, -aise, Thermidor, Togolais, -aise, Trinité, Tunisien, - ienne, Turc - Turquie, Tyrolien, -ienne, Tzigane / Tsigane	OXI
Δίνεται και η μορφή τους που χρησιμοποιείται στον προφορικό λόγο;		OXI √
Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κωνσταντίνος</i> , <i>Κώστας</i> , <i>Κωστής</i> , <i>Κώτσος</i>	NAI NAI NAI NAI	OXI √ OXI √ OXI √ OXI √
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI √
γεωγραφικοί όροι Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Όλυμπος</i>	NAI NAI	OXI √ OXI √

Κρήτη	NAI	OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
ακρωνύμια	<p>NAI ✓</p> <p><u>Σε ξεχωριστό λήμμα:</u> T.G.V.(Train à Grande Vitesse), T.N.T. (Trinitrotoluène), T.P. (Travaux Pratiques), T.S.F. (Télégraphie sans Fil), T.V.A. (Taxe à la Valeur Ajoutée)</p> <p><u>Στο λήμμα της λέξης / βάσης υποταγμένα:</u> B.T.S. (Brevet de technicien supérieur), H.T. (Prix hors taxes), T.D. (Les travaux dirigés), T.S.F.(La télégraphie sans fil), TTC (Prix toutes taxes comprises)</p>	OXI
Ελέγξτε επίσης τα αντίστοιχα των: Δ.Ε.Η. Ο.Τ.Ε.	<p>NAI ✓ E.D.F.</p> <p>NAI</p>	<p>OXI</p> <p>OXI ✓</p>
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
γενικές συντομογραφίες	NAI	<p>OXI ✓</p> <p>Γενικώς ανύπαρκτες. Υπάρχει η συντομογραφία: ETC. ⇒ ET CETERA / ET CAETERA</p>
Ελέγξτε επίσης τα αντίστοιχα των: αφοί π.χ. π.Χ.		<p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓</p>
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας).	<p>NAI ✓</p> <p>(Η ένταξη των λημμάτων σε κάποιο ειδικό πεδίο μπορεί να αφορά μια επιμέρους σημασία ή χρήση τους. Λόγω πληθώρας λημμάτων,</p>	<p>OXI</p> <p><u>Δεν καταγράφεται το ειδικό πεδίο στο οποίο εντάσσονται οι λέξεις</u> (ενδεικτικά περιλαμβάνουμε μόνο τα</p>

<p>Ειδικότερα εξετάστε επιπλέον τις εξής λέξεις τις σχετικές με την τεχνολογία:</p> <p><i>αποκωδικοποιητής, πληροφορική, υπολογιστής, κομπιούτερ, πληκτρολόγιο, ποντίκι, σκληρός δίσκος, προγραμματιστής, δισκέτα</i></p>	<p>καταγράφονται μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-):</p> <p><u>ανατομία</u>: tarse, tarsien <u>αρχαιολογία</u>: tablette (επιμέρους σημασία) <u>βοτανική</u>: tamarinier, tamaris, tapioca, <u>γεωμετρία</u>: tangente (επιμέρους σημασία) <u>ζωολογία</u>: taenia / ténia, tamanoir, tanche, taon, tapir, tarentule, tatou, taupe, taureau <u>ιατρική</u>: tachycardie, taie (επιμέρους σημασία) <u>χορός</u>: tarentelle</p> <p>NAI ✓ décodeur NAI ✓ informatique NAI ✓ ordinateur NAI ✓ ordinateur NAI ✓ clavier NAI ✓ souris NAI NAI ✓ programmeur NAI</p>	<p>λήμματα που αρχίζουν από ta-):</p> <p><u>αθλητισμός</u>: talonnage, talonneur <u>αρχαιότητα</u>: talent (επιμέρους σημασία) <u>ζωολογία</u>: taurillon <u>ζωγραφική</u>: tachisme, tachiste <u>θρησκεία</u>: tabernacle, talmud, talmudique, talmudiste <u>ιατρική</u>: tabagisme <u>ιστορία</u>: taillable, taille (επιμέρους σημασία) <u>κυνήγι</u>: taïaut / tayaut <u>μουσική</u>: tambour, tambourin <u>στρατιωτικοί όροι</u>: tacticien, tactique, tank, <u>τεχνικοί όροι</u>: taloche (επιμέρους σημασία) <u>χορός</u>: tango</p> <p>OXI OXI OXI OXI OXI OXI OXI ✓ OXI OXI ✓</p>
<p>Όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι. Παραθέστε ποιοι λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω κατηγορίες. Ελέγξτε επίσης τις παρακάτω λέξεις που</p>		

	<p>talmud, talmudique, talmudiste, taïisme / taoïsme, temple → ναός, Testament → Διαθήκη, Tiare pontificale → η τιάρα του Πάπα, Le Tout-Puissant → ο Παντοδύναμος Θεός, Sainte-Trinité → Αγία Τριάδα</p>	
<p>κόλλυβα αγιασμός</p>	<p>NAI NAI √ Bénédiction</p>	<p>OXI √ OXI</p>
<p>- γιορτές και τρόπους γιορτής:</p>	<p>NAI √ Toussaint → Αγίων Πάντων, Transfiguration → η Μεταμόρφωση, La fête des Trépassés → η γιορτή των νεκρών, η ημέρα των ψυχών. (στην καθολική εκκλησία, ανάλογη με το Ψυχοσάββατο)</p>	
<p>κάλαντα ονομαστική γιορτή τσικνοπέμπτη καθαρά (-ή) Δευτέρα</p>		<p>OXI √ OXI √ OXI √ OXI √</p>
<p>- θεσμούς της πολιτικής ζωής: προεδρευόμενη δημοκρατία προεδρική δημοκρατία η ταμπακιέρα (=το ουσιώδες)</p>		<p>OXI √ OXI √ OXI √ OXI √</p>
<p>ξεχωριστή καταγραφή προθημάτων</p>	<p>NAI √ de-, dés- → δηλώνουν στέρηση, απομάκρυνση ex- → προ-, πρώην, τέως pro- → φιλο- re- ή ré → ξανά</p>	<p>OXI</p>

Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
καταγραφή επιθημάτων	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
Σε ειδικό πίνακα	ΟΧΙ	ΟΧΙ ✓
καταγραφή συνθέτων 1) μονολεκτικά σύνθετα (π.χ. αερογέφυρα)	ΝΑΙ ✓ 1α) στο λήμμα της λέξης- βάσης/ υποταγμένα 1β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ (καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tachycardie, tauromachie, tauromachique, tautologie, taxidermie, taxidermiste, taximètre, taxiphone	ΟΧΙ
2) πολυλεκτικά σύνθετα	2α) στο λήμμα της λέξης- βάσης/ υποταγμένα (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): un bar-tabac, une intoxication tabagique → νικοτινίαση, une fenêtre à tabatière, un service de table → σερβίτσιο, le tennis de table → το πινγκ πονγκ, une table d'opération → ένα χειρουργικό τραπέζι, une table à repasser, une table de chevet / de nuit → κομοδίνο, une table d'orientation, la sainte table → η Αγία Τράπεζα, une table de multiplication, la table des matières, un tableau touchant, un tableau d'affichage, le tableau noir, un tableau de chasse, un tableau vivant, le tableau d'honneur, un tableau chronologique, les tabous sexuels, les taches solaires, les taches de rousseur, une taie d'oreiller, une pierre de taille, tailleur-pantalon, la loi du talion, le talon d'Achille, talon-minute, un roulement de tambour, les tampons hygiéniques (périodiques), les auto tamponneuses, un tapis de neige/ de	

<p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>παιδική χαρά</i></p> <p><i>γυαλιά ηλίου</i></p>	<p>feuilles, un tapis de table en velours, un steak tartare, une tarte aux pommes, tarte à la crème, le taux de change, le taux d'amortissement, le taux d'impot, la taxe d'habitation, la taxe à l'exportation, la taxe professionnelle, la taxe sur la valeur ajoutée, les taxes postales, un chauffeur de taxi, avion-taxi</p> <p>2β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ (καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από Ta-): taille-crayon, talkie-walkie, tambour-major, tam-tam, tandis que, tape-à-l'œil, tapecul / tape-cul, tapis-brosse, taste-vin</p> <p>NAI</p> <p>NAI ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα ✓ lunettes de soleil</p>	<p>OXI ✓ δεν καταγράφεται</p> <p>OXI</p>
<p>καταγραφή παράγωγων λέξεων</p>	<p>NAI ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα</p> <p>β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ (καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabagie, tabagique, tabagisme, tabassage, tabassée, tabasser, tabatière, tableau, tableautin, tablée, tabler, tablette, tablier, tabloïd, tabouret, tabulaire, tabulateur, tabulatrice, tacher, tâcher, tâcheron, tacheter, tachisme, tachiste, tacitement, taciturne, tacticien, tactile, taillable, taillade, taillader, tailler, tailleur, talé, talentueusement, talentueux, talmudique, talmudiste, talonnage, talonnette, talonneur, talquer,</p>	<p>OXI</p>

καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών	<p>tambourin, tambourinage, tambourinaire, tambouriner, tambour-major, tamisage, tamiser, tamponnement, tamponner, tamponneur, tamponnoir, tangage, tanné, tannerie, tanneur, tapageur, tapageusement, tapant, tape, tapement, tapette, tapeur, tapin, tapiner, tapinois (en), tapisser, tapisserie, tapissier, tapotement, tapoter, taquiner, taquinerie, tardivement, tarifaire, tarifer, tarification, tarissable, tartine, tartiner, tartuferie, tassement, tâtonnement, tatouage, tatouer, tatoueur, taupinière, taurin, tauromachique, tavelé, tavelure, tavernier, taxer, taxidermiste, taximètre</p> <p>NAI ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα</p> <p>β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ tantinet, tartelette, taurillon</p>	OXI
ανύπαρκτες λέξεις	<p>NAI ✓</p> <p><u>Λέξεις που εντοπίζουμε στο Γαλλοελληνικό λεξικό του Κάουφμαν αλλά δεν απαντούν στο Robert :</u> tabassée, tardillon, tarissable, tellurien,-ienne, tétrachloréthylène, titré, tourista, tout-Paris, traductologie, tric-trac, triplés, turbo-prof</p>	OXI
λαθεμένες λέξεις ή άλλα λάθη (τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)	<p>NAI ✓</p> <p>- teflon (λάθος) → téflon (σωστό)</p>	OXI

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	NAI ✓	OXI
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	NAI ✓	OXI
φωνητική μεταγραφή α) ολόκληρων των λέξεων β) μέρους των λέξεων. Διευκρινίστε ποιου. - με χρήση του διεθνούς φωνητικού αλφαβήτου	NAI ✓ NAI ✓ NAI NAI ✓	OXI OXI OXI ✓ OXI
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών - άρθρο - κατηγορίες του λόγου - στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)	NAI ✓ NAI ✓ (κλιτά και άκλιτα μέρη) NAI ✓ Μόνο ο πληθυντικός αριθμός	OXI OXI ✓ (δηλώνεται το γένος)
απόδοση των πολλών σημασιών των πολύσημων λέξεων. 1) Αποδίδονται όλες οι σημασίες που	NAI ✓ 1) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-):	OXI

<p>καταγράφονται στο λεξικό Robert; (σημειώνεται μόνο ο αριθμός των ερμηνειών που αριθμούνται στα δύο λεξικά, αν και καλό είναι να λαμβάνεται υπόψη ότι συμπληρωματικές ερμηνείες ενός λήμματος τόσο στο λεξικό Κάουφμαν όσο και στο Robert προκύπτουν από τη μελέτη των παραδειγμάτων, των στερεότυπων εκφράσεων, κ.λ.π., που καταγράφονται στο λεξικό)</p> <p>2) Ομώνυμες λέξεις που αποδίδονται ως πολύσημες, π.χ. τόνος</p> <p>3) Πολύσημες που αποδίδονται ως ομώνυμες</p>	<p>tabac 5/5, table 7/10, tabler 2/2, tablette 4/4, tablier 4/4, tâche 2/2, tacher 5/6, taie 2/2, taille 9/13, tailler 4/7, tailleur 3/4, talent 5/3, talon 7/9, talonner 5/4, tambour 8/10, tampon 9/9, tamponner 4/5, tam-tam 2/3, tandem 2/3, tango 2/3, tanière 2/2, tanner 2/3, tante 2/3, tantôt 2/4, tapageur 3/2, tapé 2/3, taper 11/15, tapette 4/7, tapis 4/4, tarder 5/3, tare 3/5, tarif 2/2, tartre 3/3, tassement 2/2, tâter 3/3, taupe 3/6, taxer 4/5</p> <p>2) taupe, tomber, trappe, treillis, triplement, trouble, tuba</p> <p>3) tenant, terme, terrien, théorie, tiers, tout, transat, travers, trois-quarts</p>	
<p>καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων.</p>	<p>NAI ✓ <u>fig. (figuré; au figuré=μεταφορικά):</u> le talon d'Achille, les remords le taraudent, une tempête de protestations, rester calme dans la tempête, un sentiment tiède, un socialiste tiède, la tiédeur d'un accueil, cette femme est une vraie tigresse, des intrigues se tissent, un tissu de mensonges, le fisc va me tondre cette année, une voix de tonnerre, la douleur lui tord le visage, des brûlures lui tordent l'estomac, tordu, torpiller un projet, se tourner vers une profession, se tourner vers quelqu'un, la trame d'un récit, une tactique à double tranchant, ces deux frères sont exactement de la même trempe, ce poste lui a servi de tremplin pour</p>	<p>OXI <u>Δεν επισημαίνεται με ειδικό σύμβολο η μεταφορική σημασία των παρακάτω λέξεων:</u> ce restaurant est le temple de la gastronomie lyonnaise → αυτό το εστιατόριο είναι το ιερό, το τέμενος της λυωνέζικης γαστρονομίας, le temps presse, tuer le temps, avoir le cœur tendre, des paroles tendres, une situation tendue, une atmosphère tendue, une affaire ténébreuse, tenir ses promesses, tenir ses engagements, tenir sa langue, tenter sa chance, succomber à la tentation,</p>

	<p>sa carrière politique, arriver en trombe, sa réussite est du trompe-l'œil, un trop-plein d'énergie, l'autoritarisme tue l'initiative, il se tue à la tâche, je me tue à vous répéter que ..., le tumulte des affaires</p>	<p>mettre un terme à ses souffrances, un regard terne, une conversation terne, une vie terne, ce scandale a terni sa réputation, céder du terrain, gagner du terrain, perdre du terrain, préparer le terrain avant la discussion, terrasser l'ennemi, il était terrassé par l'émotion, remuer ciel et terre, risquer sa tête, vivre dans la terreur, la texture d'un romain, le théâtre des opérations, un projet timide, le jour tombe, tomber une femme, tombeur, avoir l'esprit tordu, torturer un texte, un discours touffu, une âme tourmentée, être à un tournant décisif de la vie, des tourtereaux, tracer le chemin à quelqu'un, la transparence d'un texte, le secret a transpiré, son imagination travaille, traverser une crise, il trébuche sur certains mots, tremper un caractère, un ciel triste, ces escaliers me tuent</p>
<p>καταγραφή του επιπέδου ύφους των λέξεων (οικείο – ουδέτερο – τυπικό). Π.χ. <i>βουτάω</i> (οικείο ύφος) – <i>κλέβω</i> (ουδέτερο ύφος) – <i>οικειοποιούμαι</i> (τυπικό)</p>	<p>ΝΑΙ ✓ α) με ισοδύναμο ίδιου ύφους β) με ρητή δήλωση ✓ Ποια; <i>fam. (familier = οικείου ύφους καθομιλουμένη γλώσσα)</i> <u>Λέξεις / εκφράσεις οικείου ύφους</u></p>	<p>ΟΧΙ</p>

<p>ύφος)</p>	<p>tabac (επιμέρους σημασία), tabassage, tabassée, tabasser, se mettre à table (επιμέρους σημασία), tacot, taloche (επιμέρους σημασία), tannant, tanner (επιμέρους σημασία), tantôt (επιμέρους σημασία), tapé, tape-à-l'œil, tapée, se taper, tapeur, tardillon, il est complètement taré, tarte (επίθετο), tartignolle, une grève sur le tas, un cadre formé sur le tas, tatane, tâter l'adversaire / l'opinion, une veille taupe, il est taxi, tchin-tchin, teigneux (επιμέρους σημασία), télé, c'est un tempérament, prendre la température d'une assemblée, en deux temps trois mouvements, tendron (επιμέρους σημασία), tenir une bonne grippe, tenir le bon bout, être en petite tenue, avoir les pieds sur terre, se payer la tête de quelqu'un, une grosse tête, téton, thésard, à la tienne, tignasse, ce mot a fait tilt dans mon esprit, il est un petit peu timbré, tintouin, tiquer, tire-au-flanc, tirée, tire-fesses, tirer au flanc, c'était dur mais ça se tire, deux ont été pris le troisième s'est tiré, un nom à tiroirs, il est un peu toc toc, tocante / toquante, laisser tomber son ami pour un autre, tomber une femme, tomber la veste, tombeur, tondre la laine sur le dos de quelqu'un, il tondrait un œuf, tonitruer, ces deux-là sont du même tonneau, une fille de tonnerre, topo, c'est du tonnerre, toquade, toqué, toquer (se), torcher, votre dissertation est un torchon, ne pas mélanger les torchons et les serviettes, tordant, tord-boyaux, tordre le cou à quelqu'un, ils se sont tordus de rire, avoir l'esprit tordu, quel tordu, torgnole, tortillard, total (επιμέρους σημασία), toubib, elle a une drôle de touche, avoir une touche, faire une touche, rester / être mis sur la touche, touiller, toupet, tourista, tournebouler, recevoir une tournée, payer une tournée, tourner</p>	
--------------	---	--

	<p>autour d'une femme, des tourtereaux, un moteur qui tousse, il est gentil comme tout, suivre quelqu'un comme un toutou, qu'est-ce qu'ils sont en train de trafiquer?, traînasser / traînailler, train-train / traintrain, des vêtements à la traîne sur une chaise, il est toujours à la traîne, traîner les rues, tralala, transfo (βλ. transformateur), être trapu en maths, un problème trapu, travelo, traviole (de), avoir la treblote, j'ai reçu une trempe, faire trempette, se mettre sur son trente et un, il part en voyage avec toute sa tribu, triche, trifouiller, trimbal(l)age / trimbal(l)ement, trimbaler, trimer, ce sont toujours les mêmes qui trinquent, tripatouillage, tripatouiller, une émission qui vous prend aux tripes, tripotée, trique, se triturer la cervelle (les méninges), trogne, ils nous ont eus jusqu'au trognon, arriver en trombe, il fait une drôle de trombine, il y avait à manger, mais rien de trop, troquet, en route et au trot, trotte, le trou de balle, boire comme un trou, avoir quelqu'un à ses trousses, trousser les filles, je veux bien lui téléphoner, mais si ça se trouve, il n'est pas chez lui, truander, truc, des élections truquées, tuant, tube (επιμέρους σημασία), sa télé fonctionnait à pleins tubes, le tube de l'été, turbo- prof, turlupiner, avoir un bon tuyau pour le tiercé, ce n'est pas mon type, un brave type, un drôle de type, quel pauvre type</p> <p><u>Λέξεις αργκό (δεν δηλώνεται το ύφος):</u> tapiner</p> <p><u>Παιδική γλώσσα (lang. enf.):</u> tata, tonton</p> <p><u>Λέξεις / εκφράσεις λαϊκές (pop.):</u> taille-toi (βλ. tailler), tambouille, tannée (επιμέρους σημασία), tante (επιμέρους σημασία), tantouse/</p>	
--	---	--

	tantouze, tapin, tarin, titi (δεν δηλώνεται ρητά το ύφος), tocard / toquard, tôle / taule, tôle / taulier, traînée (επιμέρους σημασία), tronche, troufion, trouillard, avoir la trouille, turbin, turbiner, turne	
σήμανση της φόρτισης των λέξεων (π.χ. πολιτικάντης : αρνητική φόρτιση ζεστασιά: θετική φόρτιση)	<p>NAI ✓ α) με ισοδύναμο ίδιας φόρτισης.</p> <p>β) με ρητή δήλωση ✓ Ποια; <i>iron.</i> (<i>ironique</i> = ειρωνικός): un communiste bon teint, un amoureux transi</p> <p><i>péj.</i> (<i>péjoratif</i> = υποτιμητικά): tâcheron, une tête d'œuf, des manœuvres tortueuses, tractations, traîner dans les rues, tripot, tronche, il trônait au milieu de ses admirateurs, des troupes de touristes, la police a écarté le troublions</p>	OXI
σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων (π.χ. αγνάντεμα, πλεούμενο)	<p>NAI ✓ <i>litt.</i> (<i>littérature</i> = λογοτεχνία): tancer, se targuer de ses relations, se teindre (επιμέρους σημασία), les ténèbres de la préhistoire, ténébreux (επιμέρους σημασία), un tien parent, tintinnabuler, titiller, torpide, torrentueux, touffeur, tourment, tourmente, tourmenter, les traits de la raillerie, traiter royalement ses invités, attaquer quelqu'un traîtreusement, transir, transmutation (επιμέρους σημασία), la foule accueille le président avec des transports d'enthousiasme, tréfonds, trépas, trépassé, trépasser, payer tribut à l'occupant, le résultat a trompé nos espoirs, il est par trop sévère, trousser ses manches, trousser un article, truisme, tuteur</p>	OXI
σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται κυρίως στον προφορικό λόγο	NAI	OXI ✓

παραδείγματα	NAI ✓	OXI
α) παροιμίες	<p>NAI ✓</p> <p>α) με απόδοση της παροιμίας με αντίστοιχη παροιμία στην άλλη γλώσσα ✓</p> <p>Mieux vaut tard que jamais → Κάλλιο αργά παρά ποτέ</p> <p>Tel père tel fils → Κατά μάνα κατά κύρη</p> <p>Tel qui rit vendredi dimanche pleurera → Την Κυριακή χαρά, Δευτέρα λύπη</p> <p>Tel est pris qui croyait prendre → Πήγε για μαλλί και βγήκε κουρεμένος</p> <p>Une tempête dans un verre d'eau → Πολύ κακό για το τίποτα. Ώδινεν όρος και έτεκεν μυν</p> <p>Qui sème le vent récolte la tempête → (βλ. semer) Όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλα. Όπως στρώσεις, θα κοιμηθείς</p> <p>Chaque chose en son temps → Κάθε πράγμα στον καιρό του</p> <p>Mieux vaut tenir que courir → Κάλλιο γαιδουρόδενε παρά γαιδουρογύρευε</p> <p>Un tiens vaut mieux que deux tu l'auras → Κάλλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρει. Κάλλιο να το, παρά πού 'ν' το</p> <p>Chacun pour soi et Dieu pour tous → καθένας για τον εαυτό του και ο Θεός για όλους</p> <p>À trompeur, trompeur et demi → Έκανε τον έξυπνο, αλλά βρήκε το μάστορά του. Ξέρει ο ποντικός πολλά, αλλά ο γάτος περισσότερα.</p> <p>β) Με εξήγηση της παροιμίας.</p>	OXI
Ελέγξτε επίσης τα εξής: Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει	<p>NAI ✓</p> <p>Les loups ne se mangent pas entre</p>	

<p>Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλαια.</p> <p>β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο)</p> <p>γ) συμφράσεις ή ημιστερεότυπες εκφράσεις [π.χ. φαρδιά φούστα (και όχι πλατιά), πλατύ χαμόγελο (και όχι φαρδύ)]</p>	<p>eux.</p> <p>β) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): une table ronde→ ένα στρογγυλό τραπέζι, une table roulante → κυλιόμενο τραπέζι, un sujet tabou → ένα θέμα ταμπού, une tache de gras / d'encre, un collier tahitien, tailler un diamant, tailler un bloc de marbre, tailler un manteau, le talent d'un peintre, un pianiste talentueux, une lumière tamisée, une robe tango, il est un tantinet paresseux, un enfant tapageur, une publicité tapageuse, un luxe tapageur, une liaison tapageuse, une réponse bien tapée, une tapée de soucis, un enfant taquin, un caractère taquin, un objet tarabiscoté, une phrase tarabiscotée, une heure tardive, une tare familiale, un enfant taré, un tarif préférentiel, un tarif progressif, dispositions tarifaires, une source tarissable, une tasse de porcelaine, une tasse de thé, un directeur tatillon, le taux de mortalité, une pomme tavelée</p> <p>γ) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): <u>Υποταγμένα</u>: un marchand de tableaux, une tablette de chocolat, de tablettes de terre cuite, un tablier d'écuyer, un tabouret de piano, accomplir sa tâche, s'acquitter d'une tâche, remplir sa tâche, une approbation tacite, un accord tacite, manquer de tact, une homme de petite / grande taille, se tenir par la taille, être taillé pour réussir, un tailleur pied-de-poule, avoir du</p>	<p>OXI ✓</p>
--	--	--------------

<p>δ) στερεότυπες εκφράσεις (π.χ. τίναξε τα πέταλα, εκ των υστέρων)</p>	<p>talent, avoir le talent d'énervier tout le monde, encourager les jeunes talents, une taloche de maçon, battre du tambour, une broderie à tambour, le tamisage de la farine, un tampon d'éther, apposer le tampon sur une lettre, un tampon à récurer, tamponner une lettre, la tangente à une courbe, une réalité tangible, des preuves tangibles, un peau tannée, avoir le visage tannée, à deux heures tapantes, il lui a donné une tape dans le dos, une tapée d'enfants, il lui a tapé dessus, le soleil tape dur, un tapis d'Orient, une tapisserie des Gobelins, faire une tapisserie, des fruits tardifs, des regrets tardifs, faire la tare, tarifs postaux, jouer au tarot, une sauce tartare, un film tarte, mettre en tas, tâter l'adversaire / l'opinion, marcher à tâtons dans le noir</p> <p>δ) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από Τα-): <u>Υποταγμένα</u>: c'est toujours le même tabac → πάντα το ίδιο είναι, το ίδιο το βιολί, passer quelqu'un à tabac → σπάω κάποιον στο ξύλο, le passage à tabac, il va faire un tabac, il a eu un tabassage en règle, il a reçu une de ces tabassées, dresser (mettre) la table, desservir (débarrasser) la table, retenir une table au restaurant, se mettre à table, à table, tenir table ouverte, présider la table, les tables de la Loi, tu vois d'ici le tableau, jouer (miser) sur les deux tableaux, jouer cartes sur table, pour achever le tableau, inscrire/mettre quelque chose sur ses tablettes, rayer quelqu'un de ses tablettes, rendre son tablier, répondre du tac au tac, une vie sans tache, la tache originelle, une grève qui va faire tache d'huile, être payé à la tâche, ce scandale a taché leur réputation, la taille et la gabelle, une taille de guêpe, un adversaire de taille, une</p>	
---	---	--

<p>ε) Αναφέρεται το συμφραστικό περιβάλλον (π.χ. τσίτα, fitting very tight of clothes)</p>	<p>erreur de taille, être de taille à se défendre, être taillé en athlète, s'asseoir en tailleur, être / marcher sur les talons de quelqu'un, tourner les talons, avoir l'estomac dans les talons, piocher dans le talon, faire la tambouille, partir sans tambour ni trompette, mener une affaire tambour battant, passer au tamis les employés d'une entreprise, servir de tampon entre deux hommes qui se battent, faire du tam-tam autour d'une affaire, prendre la tangente, tout tanguait autour de moi, il a reçu une bonne tannée, il tanne ses parents pour avoir un ordinateur, tant mieux, tant pis, j'ai des amis tant et plus, il réussit tant bien que mal, c'est du tape-à-l'œil, taper à la machine, taper dans les provisions, taper sur les nerfs de quelqu'un, taper dans l'œil de quelqu'un, taper dans le mille, se taper tout le travail, il tape sa mère à la fin de chaque mois, avoir une bonne / une sacrée tapette, faire le tapin, envoyer son adversaire au tapis, mettre une question sur le tapis, la question va sûrement revenir sur le tapis, se réunir autour du tapis vert, faire tapisserie dans un bal, taquiner la muse, il se fait tard, ce n'est pas de la tarte, une grève sur le tas, boire une tasse / la tasse, myope comme une taupe, une vieille taupe, prendre le taureau par les cornes</p> <p>ε) tabulateur → ο γραμμοσύρτης, το ταμπουλατέρ (γραφομηχανής), tenir sa droite → κρατώ τη δεξιά θέση (λουρίδα κυκλοφορίας), arriver au but du tunnel → αρχίζω και βλέπω φως (σε μια δύσκολη υπόθεση), piocher dans le talon → τραβώ, παίρνω χαρτί (τράπουλας) από κάτω talonner l'adversaire → μαρκάρω στενά τον αντίπαλο (ποδόσφαιρο, μπάσκετ), ακολουθώ τον αντίπαλο</p>	
--	--	--

	σε απόσταση αναπνοής (ποδηλασία)	
Ύπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρξει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).	<p>ΝΑΙ ✓</p> <p>παραπομπές</p> <p>α) για λόγους ορθογραφίας (π.χ. στο λήμμα <i>αυγό</i> βλ. <i>αβγό</i>): (Παραπομπή από το πρώτο στο δεύτερο λήμμα και αντιστρόφως): taenia-ténia, taule-tôle, taulier-tôlier, tek-teck, téléférique-téléphérique, tocade-toquade, trucage-truquage, tsigane-tzigane, tzar-tsar</p> <p>β) για λόγους μορφολογίας (π.χ. στο λήμμα <i>είδα</i> βλ. <i>βλέπω</i>): (Παραπομπή από το πρώτο στο δεύτερο λήμμα και αντιστρόφως): télé-télévision, tour-tournure, tram-tramway, travaux - travail</p> <p>γ) άλλες une centrale thermique-centrale, tire-larigot (à) - larigot, tirer les ficelles / l'oreille - ficelle / oreille, trancher dans le vif - vif</p>	OXI
Στις λέξεις με πολιτισμικό φορτίο δίνονται επιπλέον διευκρινιστικά στοιχεία;	<p>ΝΑΙ ✓</p> <p>taïga → δάση κωνοφόρων των ψυχρών περιοχών, la taille et la gabelle → δύο φόροι στη Γαλλία μέχρι το 1789 (άμεσος φόρος και φόρος στο αλάτι), talent → το τάλαντο (μονάδα βάρους και νόμισμα στην αρχαία Ελλάδα). Επίσης, επιπλέον πολιτισμικά στοιχεία δίνονται και στα παρακάτω λήμματα: le talon d'Achille, tambourin, tambourinaire, tan, une grève sur le tas, tatou, taupin, teck / tek, les témoins d'un mariage, une tension de 220 volts, l'époque de la Terreur, un cahier de texte, Thermidor, thermie, thymus, tie-break, avoir une tierce à carreau, tiercé, le Tiers État, tilbury, T.N.T., toise, topaze, les tragédies grecques, les tragiques</p>	OXI

Ελέγξτε επιπλέον τη λέξη <i>κουφέτα</i> . Αναφέρεται πότε χρησιμοποιείται;	grecs, la fête des Trépassés, trois-quarts, tuba, tutu NAI √ dragée	OXI √ Δεν αναφέρεται πότε χρησιμοποιείται
παράθεση ετυμολογίας	NAI	OXI √

Συμπεράσματα

- Τελικά σε ποιους χρήστες στοχεύει το λεξικό; Πού στηρίζεται αυτό;

Η μελέτη του λεξικού επιβεβαιώνει και δικαιώνει τις προθέσεις των συντακτών του να δημιουργήσουν ένα σύγχρονο εργαλείο που θα απευθύνεται τόσο στον γαλλόφωνο που διδάσκει ή διδάσκεται την ελληνική γλώσσα όσο και στον ελληνόφωνο που επιχειρεί να μάθει ή να τελειοποιήσει τη γαλλική.

Η ερμηνεία των γαλλικών λέξεων δεν περιορίζεται στην απλή παράθεση των αντίστοιχων λημμάτων της ελληνικής αλλά συνοδεύεται από παραδείγματα που επιτρέπουν στον αναγνώστη να κατανοεί την ιδιαίτερη απόχρωση που λαμβάνει μια λέξη σε μια δεδομένη φράση αλλά και να χρησιμοποιεί το κάθε λήμμα στο σωστό συμφραστικό περιβάλλον:

π.χ. **ternir**, θαμπώνω, κηλιδώνω 1. *L'humidité a terni le miroir.* 2. *Ce scandale a terni sa réputation.*

tirage I. ο καβγάς, η προστριβή *Il y a du tirage entre eux.* II. Η κυκλοφορία (εντύπου), η έκδοση, το τιράζ. 1. *Le tirage d'un livre, d'un journal.* III. Η κλήρωση. 1. *Le tirage de la loterie.*

Καταγράφεται επίσης πλήθος ιδιωματικών εκφράσεων, π.χ. **garder la tête froide** (→ διατηρώ την ψυχραιμία μου), παροιμίες, π.χ. **mieux vaut tard que jamais**, συμπληρωματικές πληροφορίες πολιτισμικού περιεχομένου π.χ. **la taille et la gabelle** (→ δύο φόροι στη Γαλλία μέχρι το 1789), επιστημονικοί όροι π.χ. **tachycardie** (ιατρική), **tarse** (ανατομία), κ.λ.π., καθιστώντας το λεξικό αυτό το πληρέστερο, ίσως, έως τώρα λεξικό στο είδος του, πολύτιμο βοήθημα του μεταφραστή, του σπουδαστή της γλώσσας, του ελληνόφωνου συντάκτη κειμένων στη γαλλική.

- Πώς κρίνετε το επίπεδο της μετάφρασης των όρων; Για τη διατύπωση του συμπεράσματός σας δώστε παραδείγματα.

Η ερμηνεία των γαλλικών όρων είναι γίνεται με λέξεις του σύγχρονου ελληνικού λεξιλογίου και το επίπεδό της είναι υψηλό. Ορισμένες φορές μάλιστα, για την καλύτερη κατανόηση ενός λήμματος, παρατίθενται δύο ή και περισσότερα συνώνυμα στην ελληνική γλώσσα, π.χ. **taire** αποκρύπτω, κρύβω, αποσιωπώ, **taon** ο οίστρος, η αλογόμυγα, **tapisser** επικαλύπτω, σκεπάζω. Σε περιπτώσεις, επίσης όπου μια ξένη λέξη δε μεταφράζεται με αντίστοιχο ελληνικό όρο, οι συντάκτες του λεξικού αναλαμβάνουν να δώσουν επιπλέον διευκρινιστικές πληροφορίες, π.χ. **télécabine** ή **télébenne** τηλεφερίκ με ένα καλώδιο και πολλούς θαλαμίσκους, **tie-break**, τάι μπρεκ (τένις), **tréponème** το τρεπόνημα (σπειροειδής μικροοργανισμός), **turbotrain** τρένο με στροβιλοκινητήρα, το τρένο τούρμπο.

Χατζοπούλου Βενετία